

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง บทร้อยกรองที่มีคุณค่า

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงศ์

ครูชลภักดี คงกำเนียด

ควรเราผู้เยาว์วัย
อบรมบ่มวิชา

จงใส่ใจการศึกษา
ปรุงปรีชาให้เชี่ยวชาญ

ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ : พระอุปทิศศิลปสาร (นิม กานูจนาชีวะ)

คำถามชวนคิด

บทร้อยกรองมีเนื้อหา
เกี่ยวกับอะไร

นักเรียนคิดว่าบทร้อยกรอง
ข้างต้นให้ข้อคิดอะไรบ้าง

บทร้อยกรองที่มีคุณค่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายลักษณะของบทร้อยกรองที่มีคุณค่าได้
๒. เขียนสรุปข้อคิดและคุณค่าของบทร้อยกรองที่กำหนดได้
๓. เห็นคุณค่าของบทร้อยกรอง

บทร้อยกรอง

คำประพันธ์ที่แต่งขึ้นโดย มีข้อบังคับหรือ
ฉันทลักษณ์ จำกัดคำและวรรคตอนให้สัมพันธ์กัน
ตามเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์

กลอนสุภาพ เรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
ควรคะนึงพึ่งตนทนกัดฟัน คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ

(เพิ่ม สวัสดิ์วรรณกิจ)

กาพย์ยานี ๑๑ เรื่อง วิชาเหมือนสินค้า

วิชาเหมือนสินค้า
ต้องยากลำบากไป
จงตั้งเอากายเจ้า
ความเพียรเป็นโยธา

อันมีค่าอยู่เมืองไกล
จึงจะได้สินค้ามา
เป็นสำเนาอันโสภาค
แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ

ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง

โคลงสี่สุภาพ เรื่อง ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ

มวลมนุษย์ผู้เปรี๊ยะ
เพราะใคร่ใฝ่ศึกษา
รู้จักผิดชอบหา
นี้แหละบุคคลผู้

ปรีชา เขียวแฮ
สิ่งรู้
เหตุสอดส่องนา
เพียบด้วยความเจริญ

พระยาอุปทิศศิลปสาร (นันท กัญจนาชีวะ)

คุณค่า ของบทร้อยกรอง

คุณค่าของบทร้อยกรอง

ช่วยให้เข้าถึงรส
และเห็นความงาม
ของบทร้อยกรอง

ช่วยให้เกิด
ความสนุกสนาน
เพลิดเพลิน

ช่วยให้จำ
บทร้อยกรอง
ได้รวดเร็ว

ช่วยกล่อมเกลา
จิตใจ

ช่วยสืบสาน
ศิลปวัฒนธรรม

ฝึกวิเคราะห์คุณค่า
บทร้อยกรอง

วิเคราะห์คุณค่าที่น่าสนใจ

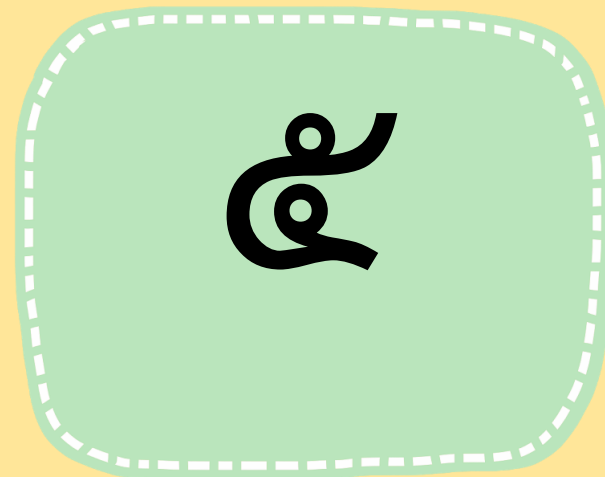
๑

๒

๓

๔

๕

วิเคราะห์คุณค่าที่น่าสนใจ

พระสมุทรสุดลูกคลื่น	คณนา
สายดิ่งทิ้งทอดมา	หยั่งได้
เขาสูงอากว้ดวา	กำหนด
จิตมนุษย์นี้ไซ้ไร	ยากแท้หยั่งถึง

วิเคราะห์คุณค่าที่น่าสนใจ

เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง
ถ้าใจต่ำเป็นได้แต่เพียงคน

เหมือนหนึ่งยังมีดีที่แววชน
ยอมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา

เป็นมนุษย์หรือเป็นคน : พระธรรมโกศาจารย์ หรือพุทธทาสภิกขุ

วิเคราะห์คุณค่าที่น่าสนใจ

ฟังได้รู้เรื่อง
เปรียบลิ้นชินน้ำตาล
ฟังได้ไม่รู้ความ
เปรียบจวกตักไตไต

ก็ปราดเปรื่องปรีชาชาญ
รู้รศหวานซาบซ่าหัวใจ
วิชาทราวมจะงามโฉน
ไปรู้รสหมดทั้งมวล

ฟังได้รู้เรื่อง : ชิต บุรทัต

วิเคราะห์คุณค่าน่าสนใจ

ถึงบางพูดพูดดีเป็นศรีศักดิ์
แม้พูดชั่วตัวตายทำลายมิตร

มีคนรักสรรถ้อยอร่อยจิต
จะชอบผิดในมนุษย์เพราะพูดจา

นิราศภูเขาทอง : พระสุนทรโวหาร (ภู่)

วิเคราะห์คุณค่าที่น่าสนใจ

ใครแทนพ่อแม่ได้

คือคู่จันท์สุริย์ศรี

สิ้นท่านทั่วประเทศ

หมอมิ่งขวัญซ่อนหน้า

ไปมีเลยท่าน

สว่างหล้า

มืดหม่น

นึ่งน้ำตาไหล

บุพการี : อังคาร กัลยาณพงศ์

กิจกรรมพัฒนาทักษะ

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๘

เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

กิจกรรมครู

๑. แจกใบงานที่ ๘
๒. - สังเกตการทำงานของนักเรียน
- ให้คำแนะนำแก่นักเรียน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๘

กิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๘
เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิด
จากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๘ เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง นิทานอ่านสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง บทร้อยกรองที่มีคุณค่า
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ทด๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

วิชาเหมือนสินค้า

วิชาเหมือนสินค้า
ต้องยกลำบากไป
จงตั้งเอากายเจ้า
ความเพียรเป็นโยธา
นิ้วเป็นสายระยาง
ปากเป็นนายนางไป
สติเป็นทางเสื่อ
ถือไว้อย่าให้เอียง
ปัญญาเป็นคลังแก้ว
เจ้าจงเอาหูตา
ชี้เกียดคือปลาร้าย
เอาใจเป็นปิ่นคม
จึงจะได้สินค้ามา
จงหมั่นมั่นหมายใจ

อันมีค่าอยู่เมืองไกล
จึงจะได้สินค้ามา
เป็นส่าเกาอันโสกา
แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ
สองเท้าต่างสมอใหญ่
อ้อฉลาดเป็นเสปียง
ถือท้ายเรือไว้ให้เที่ยง
ตัดแล่นเสียงข้ามคงคา
ส่องดูแถวแนวหินผา
เป็นลำด้าฟังตุลม
จะทำลายให้เรือจม
ยิ่งระดมให้จมไป
คือวิชาอันดีสมัย
อย่าได้คร้านการวิชา
จากหนังสือเรียนวรรณคดีลำนำ ชั้น ป.๕ หน้า ๕๓

สรุปความรู้.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิด.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ ๘

เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิด จากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

เราเกิดมาทั้งทีชีวิตหนึ่ง
ควรคำนึงถึงตนทนกัดฟัน
กลีกริพณิขยการงานมีเกียรติ
หรือจะขอวิชาอุตสาหกรรม
เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า
เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน
เงินและทองกองอยู่ประตุน้ำ
ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคล้ำไป

อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน
คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ
อย่าหยาบเหี้ยมดพาลหาว่างานต่ำ
เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าฝัดวัน
เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน
ผลจะบรรลुरूสู่ประตุน้ำ
คอยเปิดอ้ายิ้มรับไม่ขับไส
แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวยเออ

จาก หนังสือวรรณคดีสำเนา ป.๕ หน้า ๗๐

สรุปความรู้.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อคิด.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๘

เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิด จากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

ใบงาน เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

วิชาเหมือนสินค้า

วิชาเหมือนสินค้า

ต้องยากลำบากไป

จงตั้งเอากายเจ้า

ความเพียรเป็นโยธา

อันมีค่าอยู่เมืองไกล

จึงจะได้สินค้านามา

เป็นสำเนาอันโสภาค

แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ

ใบงาน เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

นิ้วเป็นสายระยาง

ปากเป็นนายงานไป

สติเป็นทางเสือ

ถือไว้อย่าให้เอียง

สองเท้าต่างสมอใหญ่

อัชฌาสัยเป็นเสบียง

ถือท้ายเรือไว้ให้เที่ยง

ตัดเล่นเลียงข้ามคางคา

ใบงาน เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

ปัญญาเป็นกล้องแก้ว

เจ้าจงเอาหูตา

ชี้เกียดคือปลาร้าย

เอาใจเป็นปิ่นคม

ส่องดูแถวแนวหินผา

เป็นลำต้าฟังดูลม

จะทำลายให้เรือจม

ยิงระดมให้จมไป

ใบงาน เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

จึงจะได้สินค้ามา

จงหมั่นมั่นหมายใจ

คือวิชาอันพิสมัย

อย่าได้คร้านการวิชา

ใบงาน เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

สรุปความรู้.....

.....

.....

สรุปข้อคิด.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

เราเกิดมาทั้งที่ชีวิตหนึ่ง

ควรคะนึ่งพึ่งตนทนกัดฟัน

กลศึกจพนิชยการงานมีเกียรติ

หรือจะชอบวิชาอุตสาหกรรม

อย่าหมายพึ่งผู้ใดให้เขาหยัน

คิดบากบั่นตั้งหน้ามานะนำ

อย่าหยาบเหยียดพาลหาว่างานต่ำ

เชิญเลือกทำตามถนัดอย่าผิดวัน

ใบงาน เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

เอาดวงใจเป็นทุนหนุนนำหน้า

เอาปัญญาเป็นแรงมุ่งแข่งขัน

เอาความเพียรเป็นยานประสานกัน

ผลจะบรรลุลู่ประตูชัย

เงินและทองกองอยู่ประตูหน้า

คอยเปิดอ้ายิ้มรับไม่ขับไล่

ทรัพย์ในดินสินในน้ำออกคล้ำไป

แหลมทองไทยพร้อมจะช่วยอำนวยเออ

ใบงาน เรื่อง เขียนสรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองที่มีคุณค่า

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรอง แล้วเขียนสรุปความรู้และข้อคิดของบทร้อยกรอง

สรุปความรู้.....

.....

.....

สรุปข้อคิด.....

.....

.....

สรุปบทเรียน

บทเรียนที่มีคุณค่า เป็นบทเรียนที่มีความไพเราะ มีคุณค่าและให้ข้อคิดที่ดี ควรหมั่นท่องจำให้คล่องแคล่ว เพื่อเป็นการอนุรักษ์บทเรียน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง คำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๙

เรื่อง คำยืมภาษาจีนและภาษาอังกฤษ

๒. ใบงานที่ ๙

เรื่อง การระบุคำภาษาจีนและภาษาอังกฤษ

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

